

Waarom mag Ongehoord Nederland het niet over omvolking hebben?

Posted on 10 oktober 2026 by Harrie Verbon

De vrijwel zekere intrekking van de uitzendlicentie van omroep Ongehoord Nederland (ON) was onlangs het gesprek van de dag. Daarbij speelden de termen 'omvolking' en 'omvolkingstheorie' een rol. Volgens die theorie bestaat er een elite die een complot op touw heeft gezet om de oorspronkelijke (autochtone) bevolking van Europa te vervangen door migranten uit het Midden-Oosten en Afrika.

ON wordt ervan beschuldigd omvolking in de zin van 'de theorie' te gebruiken. Dat zou dan kunnen duiden op discriminatie (van de migranten die Europa binnenkomen, deels moslims) of op racisme en antisemitisme (als het complot wordt toegeschreven aan Joden). En zeker, daar moet de publieke omroep van verschoond blijven.

Demografische verandering

In talkshow *Pauw & De Wit* beweerde de directeur van ON, Peter Vlemmix, dat ON de term omvolking alleen gebruikt als een aanduiding van de demografische

verandering die gaande is in Nederland. En inderdaad is het een feit dat de autochtone bevolking in West-Europa langzaam 'vervangen' wordt door burgers met een migratieachtergrond. In een artikel uit 2000 van een onderzoeksafdeling van de VN noemden de schrijvers dit [replacement migration](#), oftewel 'vervangingsmigratie'. ON noemt dit kennelijk graag omvolking.

Een dergelijke omvolking kan alleen maar tot stand komen als er sprake is van beleid, en wel migratiebeleid. Omvolking kun je dan niet een 'complot' noemen om de autochtone bevolking aan te vallen. Die autochtone bevolking sterft namelijk vanzelf uit door de lage geboortecijfers in grote delen van de westerse wereld. Als onze politici zouden besluiten dat er geen immigranten het land meer mogen binnenkomen, zijn er over een paar eeuwen geen Nederlanders meer.

Dan nu over naar de vraag hoe ON omgaat met de term omvolking. Een mooi voorbeeld zijn de uitlatingen van de Vlaamse politicus Filip Dewinter in het tv-programma *Ongehoord Nieuws* van 10 mei 2022. Daar ontstond grote ophef over, omdat Dewinter daar de omvolkingstheorie gepropageerd zou hebben. Dat vonden in ieder geval een aantal Kamerleden die over de uitzending vragen stelden.

[Zelf kwam ik destijds tot de conclusie](#) dat Dewinter voornamelijk feiten aandroeg die je ook op de website van het CBS kunt vinden. Wel zei hij erbij dat de Europeanen expres de grenzen hebben opengezet. Maar dat kun je nauwelijks een omvolkingstheorie noemen. We weten toch al heel lang dat de EU niet weet hoe ze de grenzen moet sluiten en die grenzen dus maar open laat staan. De verontwaardigde Kamerleden hadden de uitzending kennelijk niet al te nauwkeurig bekeken.

'Kenmerkend voorbeeld'

Ook *Pointer*, het platform voor onderzoeksjournalistiek van KRO-NCRV, verdiepte zich in de kwestie en kwam tot de conclusie dat *Ongehoord Nieuws* omvolking steeds vaker brengt als complot. Socioloog Sarah Bracke werd erbij gehaald. Zij ziet omvolking als een synoniem voor de complottheorie en beschouwt het veelvuldig gebruik van de term door ON als een tactiek om de theorie te normaliseren.

Pointer noemde de uitzending van *Ongehoord Nieuws* op 28 april een 'kenmerkend voorbeeld'. Presentatrice Raisa Blommestein reageerde toen op een video van Irene Montero, Europarlementariër van de radicaallinkse Spaanse partij Podemos.

Montero hield op 31 januari een korte toespraak ter gelegenheid van de legalisering van ongedocumenteerde migranten door de Spaanse regering. Blommestein zag die toespraak als bewijs dat linkse mensen niet alleen omvolking willen, maar dat ze die omvolking – dankzij het stemrecht voor migranten – ook zien als een manier om uiteindelijk hun eigen machtspositie te verstevigen.

Pointer verwees vervolgens naar een rapport van de Ombudsman voor de publieke omroepen waarin werd erkend dat Montero de hoop had uitgesproken dat migranten konden gaan stemmen, maar dat van ‘vervanging’ geen sprake was.

Kennelijk had de Ombudsman de laatste zin van de toespraak van Montero over het hoofd gezien. Ze zei namelijk letterlijk (in mijn vertaling): ‘Vervangingstheorie? Ik hoop inderdaad dat we dit land schoon kunnen vegen van fascisten en racisten met migranten en werkende mensen.’ Montero propageerde dus inderdaad een variant van de omvolkingstheorie, waarbij (sommige?) rechtse burgers vervangen worden door migranten.

‘Journalistieke kwaliteitsnormen’

Laten we ook eens kijken naar de argumenten van D66-mediaminister Rianne Letschert om de licentie van ON in te trekken. Zij schreef op 8 september aan de Tweede Kamer dat ‘de inhoud van de journalistiek’ daarbij geen rol speelt. Maar in dezelfde brief merkte ze op dat ON structureel in gebreke zou blijven bij de naleving van ‘journalistieke kwaliteitsnormen’, dat de Journalistieke Code structureel zou worden overtreden en dat de omroep is beboet voor het niet naleven van het redactiestatuut.

Ook in de eerder aangehaalde aflevering van *Pauw & De Wit* gooiden de twee aanwezige politici (Harmen Krul van het CDA en Ouafa Oualhadj van D66) inhoudelijke en ‘organisatorische’ criteria voortdurend door elkaar. Het leek erop dat Krul en Oualhadj eigenlijk censuur willen op de programma’s van ON. Maar dat is in strijd met de Mediawet, die voorschrijft dat het aanbod van de publieke omroep onafhankelijk moet zijn van politieke invloeden.

Ik vrees dat het intrekken van de licentie van ON ook bedoeld is om discussies over het migratiebeleid bij de publieke omroep te verhinderen. Anderen omroepen die het ooit nog wagen over demografische transitie te debatteren, zullen vrijwel onvermijdelijk ook van racisme of angst voor vreemdelingen beschuldigd worden.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? [Doneren kan zo](#). **Hartelijk dank!**